2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

5. SINIF TÜRKÇE DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. **14 p**

Küçük Ama Çok Önemli: Bal Arısı

Bal arıları, kovan adı verilen yuvalarda kalabalık topluluklar hâlinde yaşayan böceklerdir. Bir kovanda kraliçe arı, erkek arılar ve işçi arılar bulunur. Kraliçe arı yumurta bırakır. İşçi arılar ise kovanı temizler, yavrulara bakar ve çiçeklerden nektar ile polen toplar. Topladıkları nektarı kovanda bala dönüştürürler. Bal, arıların kışın besin olarak kullandığı bir yiyecektir.

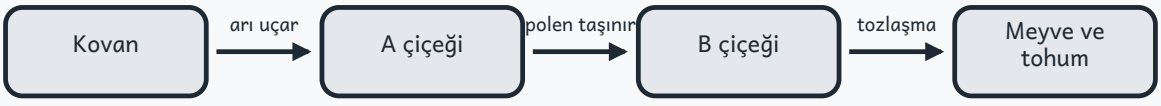
Arılar çiçekten çiçeğe konarken üzerlerine yapışan polenleri başka çiçeklere taşır. Buna tozlaşma denir. Tozlaşma sayesinde birçok bitki meyve ve tohum oluşturabilir. Örneğin elma, kiraz ve çilek gibi meyvelerin oluşmasında arıların büyük katkısı vardır.

Arılar yalnızca bal üretmekle kalmaz, doğadaki dengeyi de korur. Bu yüzden arıların yaşadığı alanları korumak, çiçekli bitkiler yetiştirmek ve tarım ilaçlarını gereğinden fazla kullanmamak önemlidir.

Bu bilgilendirici metnin **üç** anahtar kelimesini yazınız. Her birinin metindeki hangi bilgiyle ilişkili olduğunu kısaca belirtiniz.

2. Yukarıdaki metnin ikinci paragrafında düşünceyi geliştirmek için hangi **iki** yol kullanılmıştır? Her birini paragraftaki ifadeyle gösteriniz. **14 p**

3. Bir öğrenci, arıların bitkilere katkısını aşağıdaki şemayla göstermiştir.

a) Şemadaki okların gösterdiği sıraya göre polenin yolculuğunu bir cümleyle anlatınız. **8 p**

b) Şemada “Meyve ve tohum” kutusunun en sonda yer alması neyi anlatmaktadır? **6 p**

4. Bahar tatilinin ilk sabahı Yağmur, babaannesinin bahçesindeki kovanların yanına gitti. Babaannesi koruyucu maskesini takmış, kovanları tek tek kontrol ediyordu. Bir arı Yağmur'un koluna konunca Yağmur çığlık atıp kaçmak istedi. Babaannesi sakin bir sesle "Kıpırdama, o seni tanımaya çalışıyor." dedi. Yağmur nefesini tuttu ve bekledi. Arı bir süre sonra uçup gitti. O gün Yağmur, bir şeyi tanıyınca ondan daha az korktuğunu anladı. **14 p**

Yukarıdaki hikâyenin kişi, yer ve zaman unsurlarını yazınız. Hikâyedeki asıl olayı bir cümleyle belirtiniz.

5. **14 p**

Arı

Sabah erken uyanır,
Çiçeklere koşar arı,
Güneşle birlikte döner
Kovanına akşamları.

Kanadı tül gibi ince,
Sırtında tatlı bir yük,
Teşekkürler, küçük dost,
Senin emeğin büyük.

Yukarıdaki şiir kaç kıta ve kaç dizeden oluşmaktadır? İkinci kıtadaki uyaklı kelimeleri ve bu kelimelerin bulunduğu dizeleri yazınız.

6. Yukarıdaki şiirden hareketle soruları cevaplayınız.

a) "Kanadı tül gibi ince" dizesinde hangi söz sanatı vardır? Arının kanadı neye benzetilmiştir? **7 p**

b) Şiirde arıya insana özgü bir davranış yükleyen (kişileştirme yapılan) bir dizeyi yazıp açıklayınız. **7 p**

7. Arıların korunması gerektiğini anlatan 4–5 cümlelik bir paragraf yazınız. Paragrafınızda düşünceyi geliştirme yollarından **en az ikisini** (tanımlama, örnekleme, karşılaştırma) kullanınız ve hangilerini kullandığınızı paragrafın altına yazınız. **16 p**